

[Landbrugsministeren]

hvert fald være således, at de er ligestillede. Det, jeg var mest bange for, var det omtrentlige flertal, der var i foråret, for, at nu vil man tilbyde det som eneste mulighed til dem, der står med ryggen mod muren. De har nemlig ingen frihed til at vælge, hvis der kun er én ordning. Hvis vi finder en sådan ordning, at alle låneformer er ligestillede, så vil jeg gerne se, hvordan det udvikler sig, for vi har jo i forrige århundrede haft indekslåneformer, og det medførte i hvert fald ikke, at landbruget blev selvstændigt. Det medførte bl.a., at selvejerbruget forsvandt. Det er klart, at hvis man fører en inflatorisk politik, så vil landbruget få større og større gæld. Det vil ikke være nogen fornuftig løsning.

Men jeg skal i hvert fald love, at vi inden længe fremkommer med nogle forslag til folketinget, således at vi kan få en reel og alvorlig debat om disse finansieringsformer, især i denne situation, hvor svineproduktionen er i øjeblikkelige vanskeligheder.

Men det er ikke svineproduktionen alene, der er i rentevanskeligheder, det er kvægproduktionen jo også, fordi vi, som jeg sagde før, har fået finansieret ret uheldigt. Men under de daværende forhold var der nok ikke andet at gøre.

Vi må også regne med, at fællesmarkedet ikke så let kan give os den indkomststigning, som vi tidligere har været vant til. Derfor gælder det om, at landbrugserhvervet bliver konkurrencedygtigt. Jeg siger med vilje konkurrencedygtigt, for vi har måske kørt for meget på effektivitet. Vi har mange effektive landbrug i dette land, der ikke er konkurrencedygtige. Det er bl.a. folketingets ansvar at gøre dem konkurrencedygtige. Derunder hører også beskatningsforholdene som et naturligt element, således at man kan få en konsolidering, så landbrugserhvervet kan tage de svingende indtægter, som altid vil komme i et frit marked.

Stavad (S):

Efter den tale, som landbrugsministeren her holdt, må vi sige, at hvis landbruget blev hjulpet med megen venlighed og mange ord, så havde statsministeren absolut betænkt landbruget med den rigtige minister.

Jeg har et par bemærkninger til første runde. Hr. Collet sagde, at hvis vi indfører det her, vil det betyde en blokering for lån til

nyinvesteringer. Jeg må indrømme, at det står jeg meget uforstående over for. Jeg har hørt det argument – det var også med i landbrugsministerens replik her – at det kunne give problemer for finansiering af driftskreditter m.v. med den sikkerhed, der skal stilles dér. Men problemet dér er jo, at man ikke er kommet ud over 1970ernes filosofi i forhold til dansk landbrug, hvor landbruget ikke blev betragtet som en erhvervsvirksomhed på linje med en hvilken som helst anden erhvervsvirksomhed. Hvis vi bare kunne få sikkerhed inden for 100 pct. af pantet, så regnede vi med, at beløbet i løbet af et år eller halvandet var fuldt sikret. Det er jo ikke filosofien mere. Hvis man via de ordninger, som vi foreslår her, får en bedre rentabilitet, en bedre drift, en bedre sammenhæng mellem indtægter og udgifter, en bedre sammenhæng i likviditeten, vil det selvfølgelig også betyde, at man kan få driftskreditterne. Hvis man sidder som den, der skal vurdere en virksomheds, herunder også et landbrugs, forhold, når man bevilger driftskreditter, så er det væsentligste dokument at få forelagt et regnskab, der viser, at der er sund fornuft i driften, og at tingene hænger sammen. Vi kan da også konstatere i dag, at pengeinstitutterne har skiftet spor, idet man nu vurderer en landbrugsejendom som en almindelig virksomhed. Det synes jeg er glædeligt, det synes jeg er rigtigt. Det er også med til at løse nogle af problemerne ved generationsskiftet fremover, så vi ikke får disse generationsskifter med alt for høje ejendomspriser.

Hr. Collet var også inde på, at det var meget sundere med de ganske almindelige lånevilkår, barske i starten og så lempeligere senere. Men det forudsætter altså, at man overlever den barske periode. Hvis ikke man beholder luften, indtil man når den lempelige periode, er man altså ikke særlig godt tjent med de almindelige lånevilkår, som hr. Collet nævnte.

Hr. Øllgaard sagde – jeg tror, det er nogenlunde direkte citeret –: vi har hidtil i venstre hårdnakket hævdet, at det hverken er ejerformerne eller finansieringsformerne, der er noget i vejen med. Det er jo et gammelt venstresynspunkt. Selv om fakta viser det modsatte, så benægter man fakta. Vil hr. Øllgaard virkelig med den finansieringsform, vi har, hvor vi har haft en rente på en snes procent, og hvor halvdelen eller over halvdelen